

НОВА ЕВРОПА

Възходъ и миръ въ Украина

отъ Ерихъ Кохъ, Райхскомисаръ за Украина

Неотдавна сенавърши първата година отъ въвеждане-то на германско гражданско управление въ една голѣма частъ отъ бившата съветска Украина. Германскиятъ войникъ и войскитѣ на съюзенитѣ европейски нации освободиха отъ болшевишко иго тази житница на Европа. Страшно, обаче бързо, мина бурята отъ военни събития надъ тия благословени поля на Волиния, Подолия и разположенитѣ около Днепъръ земи. Само два месеци следъ първия орждеенъ изстрелъ, можа гражданската властъ, възъ основа една заповѣдъ на Фюрера, да следва следъ войника, за да постави въ редъ опустошената отъ болшевизма и отъ войната страна и да я постави въ служба на германското военно стопанство.

Цѣлятъ германски народъ взе съ право най-живо участие въ въвеждането реда и въ проникването въ една страна, която бѣ завладяна съ кървавитѣ жертви на най-добритѣ му синове. Въ Украина той видѣ не само постигнатото най-после осигуряване на жизнено необходимитѣ за воденето на войната бази отъ сурови материали и хранителни продукти, но и последниятъ германецъ инстинктивно схвана, че тукъ, въ източна Европа, се поставятъ задачи отъ свѣтвено значение. Всички мѣрки, които бѣха взети отъ райхсминистра за завѣтитѣ източни области, Алфредъ Розенбергъ, и отъ менъ, въ качеството ми на райхскомисаръ за Украина, бѣха посрещнати поради това както въ Райха така и въ цѣла Европа съ единъ интересъ, който едва ли можеше да се очаква спрямо едно гражданско управление.

Днесъ, следъ една година, ние всички знаемъ, че Украина е и ще бѣде една страна на най-упорита творческа работа, едно поле само за дѣлови хора и за такива, които не

Foto: Hoffmann

ще се спиратъ предъ никакви трудности. Тукъ преобладава пѣсенята на труда, и ритмътъ на косата заглушава звучитѣ на балалайката!

Още отъ първия день на своята работа, германското рѣководство усвои една политика на ясностъ и трезвостъ. То не се стремѣше къмъ изкуствената постройка на бързи успѣхи. То сѣщо избѣгна грѣшкитѣ отъ 1918 г. на една политика на илюзии и полумѣрки. Необходимо бѣ на първо мѣсто осигуряването и подкрепяването на германското военно стопанство съ извънредно важнитѣ източници на сурови материали и на тия отнасящи се

до прехраната, за да може, както Германия, така и цѣла Европа да устои на една война, колкото дълго и да трае тя. Но още въ самото начало тази задача трѣбваше да бѣде поставена въ съзвучие съ политическия принципъ за осигуряване и стабилизиране на единъ новъ европейски редъ на Изтокъ.

„Работата на изтокъ изисква безукорно лично държане, другарство и неуморна воля за работа“, каза райхсминистръ Алфредъ Розенбергъ въ декемврийския си позивъ, отправенъ къмъ „рѣководния корпусъ за Изтока“.

Изохождайки отъ това основно положение, бѣха назначени на съответнитѣ отговорни мѣста въ Украина изпитани партийни водачи, окръжни рѣководители, водачи на съответнитѣ части „СА“, „СС“, „НСКК“, правителствени чиновници, мѣстни съвети и изпитани агрономи. Тѣ трѣбваше да проявятъ издържливостъ и готовностъ за работа въ най-труднитѣ постове. Това което проявиха и постигнаха тѣзи мъже въ кафяви униформи, често предоставени сами на себе си, подпомогнати само отъ слаби полицейски сили, ще може да се узнае само при едно по-късно написване на историята на това дѣло.

И тъкмо Националсоциалистическата германска работническа партия излъчи от своите сърди творчески личности, изъ всички професии на нашия народъ, поставяйки ги въ служба на Изтока. По тоя начинъ, въ една само година се образува въ Украина единъ ръководенъ шабъ отъ правителствени чиновници, съ които спокойно могатъ да се посрѣщатъ и най-труднитѣ задачи.

Начело на всички усилия на германското ръководство стоеше изграждането на земедѣлнето. Не трѣбваше да се изпуска изъ очи голѣмата целъ, да се превърне Украина наново въ житница на Европа. При всички взети мѣрки, бѣ въпросъ на честъ за управлението, грижата за воюващия фронтъ и благоденствието на отечеството. Ние отхвърляхме аграрно-политически експерименти, тъй както биваха предлагани отъ теоретичитѣ. Аграрната наредба на министра за Изтока, съ която бѣ премахната еврейско-болшевишката колхозна система, ни даде въ аграрната областъ единъ инструментъ въ ръка за систематично и спокойно градителство. Въ областъта на занаятчийството, бѣ призовано, къмъ работа, преди всичко съ моята занаятчийска наредба, украинското занаятчийство, като му бѣ дадена първа възможность за развитие. Особени заслуги си спечелиха моитѣ сътрудници съ построяването на голѣми мостове и съ въз-

становяването на важни голѣми силови централи, както и въобще на разни предприятия и заводи. Разработването на голѣмитѣ залежи отъ сурови материали въ Кривой-Рогъ и Никополь бѣ предметъ на всичкитѣ ни усилия, за да могатъ да бждатъ добити ценни резерви за германското военно ръководство.

Това което бѣ направено въ областъта на съобщенията, ще може да бжде напълно оценено едва следъ свършване на войната. Въ областъта на техниката, на финанситѣ и монетното обръщение бѣ сжщо така направено необходимото. Въпрѣки трудноститѣ на войната, и културниятъ животъ на Украина бѣ подкрепенъ въ най-широкъ размѣръ. Въ райхскомисарията излизатъ наново около 70 вестници, открити бѣха 300 кино-театри, и духовниятъ животъ на Украина, подтисканъ тъй дълго отъ болшевиизма, бѣ поставенъ наново въ ходъ. Религиозната наредба отъ юни осигуряваше свободата на всички религии.

Времето и мѣстото не позволява да се изброяватъ въ подробности всички мѣрки, взети за изграждане нормалния животъ. Все пакъ, нека бжде известно на свѣта, че пролѣтното засѣване въ Украина е успѣшно проведено. Никой не би могълъ да си представи, какво означава тази констатация, ако се иматъ предъ видъ невѣроятнитѣ затруднения, съ които бѣ свързано засѣването. То бѣ възможно

Селяни и селянки на работа около вършичката

Жътва в Русия — 1941 г. Жътварка

въ този размър, само защото всички участници даде и последните си усилия. Поради това германският народ може да разчита въ бъдеще на допълнителни дажби за Райха, нѣщо въ което миналата година не вѣрваха и най-големите дори оптимисти, и което представя проблема за изхранването въ благоприятна форма. Германският народ има право да претендира за това предпочитание, понеже предните линии, неговите войници бѣха, които възвърнаха на Европа украинската земя, откъсвайки я от болшевиизма. Вън от това, тази Украина, поради своето, положение и благоприятни почвени условия, ще стане наново житница на цѣла Европа,

значи и на всички останали европейски страни. Чрезъ работата на германското рѣжовство въ Украина сѣщевременно се удаде изпращането на стотици хиляди работници въ Райха, преди всичко въ военната индустрия. Днесъ всѣки германецъ познава украинските работници, които работятъ въ индустрията и земедѣлието. Нека се има предъ видъ, че не бѣ съвсемъ лесно да се отдѣлятъ толкова много хора, тъй като самата Украина се нуждае отъ работни сили за своите многобройни задачи.

Необходимостите на войната наложиха известни строги мѣрки за украинците. Въпреки това, населението разбра тези мѣрки и ги оцени като приносъ къмъ борбата срещу болшевиизма. Великодушната аграрна реформа имъ доказа, че Германия искрено желае изграждането на благосъстоянието и освобождаването на населението. Както съ работата си при реколтата, така и съ това, което трѣбва да дава въ жито и добитѣкъ, украинското население доказа, че е на пътъ да разбере изискванията на времето.

Участвувайки въ формациите по запазване вътрешния редъ както и въ борбата съ бандите, украинските мъже показватъ добрата си воля и желание да допринесатъ за борбата срещу болшевиизма. Заслужава да се споменатъ и значителните резултати отъ доброволното събиране на метали, вълнени произведения и кожи, които съ единъ вѣренъ белегъ за растищото довѣрие на украинското население къмъ германските задачи на редъ и миръ.

Отъ столѣтия насамъ Изтока е представлявалъ голѣмата задача на германската нация. Въ рамките на тази голѣма задача на Изтокъ Украина представлява единъ важенъ прешленъ. Украина е мостъ отъ югъ и изтокъ къмъ Европа. Тя трѣбва и ще бѣде на вѣчни времена вальтъ, който ще брани Европа отъ нашествието на народите отъ вътрешноазиатските степи.

Днесъ, следъ като на Донѣ и последните остатѣци отъ украинския черноземъ е спечеленъ съ меча на германците и съюзниците имъ, отстранена е напълно вече всѣка опасностъ отъ московските степи както за Германия, така и за цѣла Европа. Една независима Европа наново доби своята база на животъ.

Следъ свръшването на зимата на Изтокъ се изнасятъ на открито голѣмите складове на сѣно и слама. Снабдяване на конните отѣпления съ сѣно и слама

Foto: Presse-Bild-Zentral

История на еврейския отличителен знак

отъ Ернст Вагнеръ

Следъ като на Латеранския църковенъ съборъ въ 1215 г., който бѣ събралъ духовнитѣ и свѣтски първенци отъ всички народи на тогавашния културенъ свѣтъ, бѣха разкритикувани въ най-остра форма нахалнитѣ действия на евреитѣ, папа Инокентий III реши да въведе външенъ отличителенъ знакъ за тѣхъ.

Но и дълго преди този църковенъ съборъ въ разни части на свѣта се наложило необходимостта да се разпознаватъ евреитѣ въобщо, за да могатъ християнитѣ да се държатъ настрана отъ тѣхъ. Говори се, че още вториятъ халифъ Омаръ е наредилъ въ 634 г. отличаването на евреитѣ, като ги принудилъ да носятъ жълтъ поясъ и особено покривало за глава. Тази наредба често е бивала подновявана въ странитѣ на исляма. Около 1200 година, дори и преминалитѣ къмъ исляма евреи е трѣбвало още да носятъ жълтия знакъ.

Срѣдновѣковната църква отрано още е схванала свѣтовната опасностъ, която е представлявала еврейската раса. Въ официалния църковенъ езикъ евреинитѣ е бивалъ наричанъ „перфидентъ“; службата на разпятия паткъ се обогати дори съ фразата: „Oremus et pro perfidis judaïs“. Римскитѣ папи трѣбваше постоянно да напомнятъ на епископитѣ си, да следятъ въ своитѣ епархии за носенето на еврейския знакъ, за да се спзва по този начинъ вредната дейностъ на евреитѣ. Цвѣтъ на знака обикновено биваше жълтъ, тъй

като, — както е казано въ единъ древенъ документъ — този цвѣтъ означавалъ завистъ и зложелателство и най-добре подхождалъ на еврейския битъ.

Но често е бивало предписвано носенето и на едно покривало за глава, така наречената „еврейска шапка“. Колко много се е държало по онова време на това, да дѣлятъ евреитѣ отъ останата лото население, се вижда отъ разпоредбата на Зап-

Жълтиятъ пръстенъ, като отличителенъ знакъ на евреитѣ. Карпината показва, какъ евреитѣ приковаватъ на кръстъ едно християнско момче въ Франция по време на пачата. (Ръба отъ Хартманъ, Шедельс Велтхроникъ, Нюрнбергъ 1493 г.)

бургския църковенъ съборъ отъ 1418 г., който повеляваше носенето на звънчета по дрехитѣ отъ страна на еврейскитѣ жени, за да се чувало още отдалечъ приближаването имъ. Въ многобройни едикти се е обръщало внимание на това, че на евреитѣ е забранено да прикриватъ своя знакъ и да го правятъ незабележимъ по какъвто и да е начинъ. Много охолни евреи се опитвали, особено при пжтуване, да махатъ знака си, за да оставатъ непознати и по тоя начинъ да вършатъ по-добре своитѣ гешефти. Вследствие на това една разпоредба на градъ Виена отъ 1528 г. гласяла: „И шомъ нѣкой евреинъ е тукъ по своя частна работа или търговия, той трѣбва да носи отпредъ на дрехата си своя знакъ, за да бжде разпознаванъ отъ християнитѣ и, както е редно, да се поддържа съответната разлика.“

Часть отъ по-новата еврейска литература подчертава, че въ миналитѣ столѣтия Германия е причинявала „най-много неправди“ на евреитѣ. Въ сжщностъ други народи сж прибѣгвали въ своята история до много по-строги мѣрки срещу евреитѣ. Така напримѣръ знакътъ за евреитѣ е билъ въведенъ въ Германия сравнително късно — по едно време, когато евреитѣ

Евреинъ отъ Прага, около 15 столѣтието

Евреинъ отъ Прага, около 12 столѣтието

Еврейски носии във Франция от 15 столетие. Прозоване на евреите от Ерусалим при Кайзер Хераклиус. По една миниатюра от 15 столетие във един ръкопис на императорската история, във арсеналната библиотека във Париж. Император Хераклиус пуца гълъба на мира, символ на божественото откровение. Пред него — евреи, отпачисти във островързи шапки, между тяхъ единъ равинъ.

Еврейска носия от 1200 г.: островърха шапка и мантия въ сжцата въ форма на монахия (Изъ: Херад де Ландсбергъ, „Хортуш делициарумъ“ единъ прочутъ ръкопис от 12 столетие.)

били вече прогонвани от другитъ страни въ Европа.

Още въ началото на 13-о столетие въ Англия сж били издадени строги предписания за носене на еврейския знакъ. Едно понататъшно за силване на тѣзи мѣрки донесе публикуваниятъ въ 1275 г. „Statute of Judaisen“, който опредѣляше: всѣки евреинъ, било мъжъ или

жена, е длъженъ съ навършване на седмата си година да носи единъ знакъ отъ жълтъ филцъ „шестъ прѣсти дългъ и три прѣсти широкъ“. Но и тѣзи мѣрки не бѣха въ състояние да повредятъ много на еврейскитъ спекуланти. Затова въ 1290 година евреитъ бѣха прогонени отъ Англия; едва много столѣтия по-късно тѣ добиха право наново да се преселватъ тамъ. Въ Франция на евреитъ сжщо така бѣ забранено да се движатъ по улицитъ безъ жълтия знакъ въ форма на колело. Въ 1219 г. Филип Огюстъ издаде дори една наредба, по силата на която „двама видни мъже“ въ всѣки градъ се задължаваха да следитъ за носенето на еврейския знакъ. Лудовикъ Свети засили сжществуващитъ наредби, като заповѣда да се носи „жълтото колело“ на гърдитъ и на гърба на облѣклото, „за да бждатъ разпознавани евреитъ отъ всички страни.“

Въ Испания, Унгария и Полша още въ 13-о столетие сж сжществуваели строги разпоредби относно носенето на еврейския знакъ. По онова време Португалия бѣ вече въвела „шестоъгълната жълта звезда“ като отличителенъ знакъ за евреитъ, която е бивала прикрепяна на връхната дреха или на шапката. Който евреинъ не е носилъ знака, е бивалъ наказванъ съ голѣма парична глоба, въ случай на повторение, конфискувано му бивало цѣлото имущество и отъ този моментъ самъ той бивалъ считанъ за робъ. Италия е въвела жълтото колело въ 14 столетие а по-късно и една жълта барета, за отличаване на евреитъ. Въ 1555 г. Павелъ IV се е опълчилъ срещу разпространения между евреитъ „лошъ навикъ“, да носятъ жълто облѣкло, „съ надежда да направятъ по този начинъ неразпознаваемъ знака си“. Въ Италия бѣха особено тежки наказанията за евреитъ, които заобикаляха наредбитъ за носене на знака. Затворъ, публиченъ побой и отнемане

Евреинъ въ Франция, около 14 столетие

Евреинъ въ Германия, около 15 столетие

Евреинъ въ Германия, около 14 столетие

Отличаване на евреите в Франция около 1100 г. Пророк Еремия в островърха шапка, в библията на Св. Бенитъ де Дижон

столѣтия върху това, щото мразени чужди елементи, да бъдат отличавани и по възможност да живѣят отдѣлно отъ другото население. Още въ 1050 година църковниятъ съборъ въ Нарбоне постановилъ: „евреитѣ не могатъ да живѣятъ при християнитѣ“. Многобройни градове въ Европа, които имало да разрешаватъ еврейската проблема, сж опредѣляли на евреитѣ особенъ кварталъ за живѣне, нареченъ „гето“, които — както подчертава тогавашната литература — за кратко време сж били невѣроятно замърсявани и превърщани въ гнѣзда на заразни болести. Населението на всички страни постоянно се е бранило срещу евреитѣ и е изисквало тѣхното прогонване. „Енциклопедия юдаика“, — едно издавано навремето въ Германия агитационно печатно творение на евреитѣ-интелектуалци — изброява, само за времето отъ 12-о до 16-о столѣтия, надъ сто грамадини по размѣри противоеврейски манифестации на населението въ разнитѣ държави на Европа, които въ повечето случаи сж довеждали до прогонването на евреитѣ.

Едва въ 18-о столѣтие становището срещу евреитѣ се основно промѣни. Ако постоянно растящитѣ въ своето влияние франкамасонски лози се застъпваха за равноправието на евреитѣ, то Френската Революция бѣ прѣди всичко, която съ своитѣ „хуманитарни и сво-

на имота имъ — това бѣха обикновенитѣ наказания за евреитѣ. Въ много писмени документи отъ онова време става дума за това, че евреитѣ можели да бждатъ търняни въ държавата само съ огледъ на тия тѣй строги мѣрки срещу тѣхъ.

Държавата и църквата въ Европа следѣха дълги

бодолюбиви идеали“ имъ грижата да се дадатъ на евреитѣ неограничени граждански права. Едва по онова време биде премахнатъ еврейскиятъ отличителенъ знакъ, следъ като столѣтия наредъ се бѣ оказали като крайно необходимъ. Съ развитието на стопанството и техниката отъ епохата на либерализма се появи постепенно капиталистическата система, която особено въ голѣмитѣ градове даде на евреина възможности за финансово и духовно влияние.

Въ началото на Свѣтовната война евреитѣ вече вѣрваха, че окончателно сж спечелили борбата за свѣтовно владичество. „Вла-

Еврейска шапка, около 15 столѣтие

Еврейска шапка, около 14 столѣтие

Еврейска шапка, около 12 столѣтие

Отличаване на евреитѣ чрезъ островърха шапка въ Англия. Миниатюра отъ една английска евангелска книга отъ началото на Среднитѣ вѣкове

Особена носия на евреите в Франция, по един франкски ръкопис от 14 столетие (във Парижката народна библиотека)

стъта е най-после сломена“, писа евреинът Феликс Зингерман през 1915 година, а спомената вече „Енциклопедия юдаика“ смѣташе въ 1928 година, че сега вече антисемитизмът е най-после „унищожен“; и на това мѣсто въ лексикона се казва триумфираще: „Борбата за еманципация е свършена“.

Когато духовните водачи на евреиството, въ съзнание на своята сила, писаха тѣзи думи, тѣ не подозираха, колко бързо ще се разпространи новият свѣтовен мироглед, който още веднажъ ще разкрие въ пълната му

ясност истинския битъ на еврейската раса. Еврейският проблемъ наново стана сега актуеленъ въ цѣль свѣтъ и напира за своето разрешение. Въ развой на настоящия конфликтъ наново се наложи мѣрката, която бѣ така добре изпитана въ миналите столѣтия: въ всички страни на Европа евреите трѣбва да бждатъ отличавани външно като неприязнители на добрата воля за изграждане новия редъ, за да може населението да се държи на съответно разстояние отъ тѣхъ. Победоносниятъ изходъ на настоящата война, обаче, ще донесе сжщо и окончателното разрешение на еврейския въпросъ.

Отъ кръгове, които още живѣятъ съ миналото, се чува отъ време на време аргументътъ, че въвеждането наново на отличителния знакъ за евреите означавало връщането къмъ мрачната епоха на срѣдновековието. Съществуващитъ доказателства за начина, по който народитъ се бранѣха въ миналото срещу евреиството, сж за такива хора единъ белегъ на тогавашнитъ „нездрави методи“. Ние, съвременитъ хора, сме обаче на мнение, че Европа отъ онова време, когато се бранѣше срещу евреиството, е действувала, изхождайки отъ единъ по-здравъ инстинктъ, отколкото по-късно, когато подъ впечатлението на криво разбрани хуманистични идеали се подаде на неговото влияние.

Нова Европа, която крачи къмъ своето здравяване, познава опасността и ще стумѣе да се брани срещу нея.

ПОЛИТИЧЕСКИ преследъ

ТРИ ГОДИНИ НЕПРЕКЪСНАТИ ПОБЕДИ

Англия и Франция, заедъ тѣхъ и съ тѣхъ Съединитѣ Щати и Съветска Русия — заклети врагове на вътрешното спокойствие и външната независимостъ на Европа — подготвиха, обявиха и продължиха тая втора свѣтвна война при две основни лѣжливи предпоставки:

1. Историята се повтаря и, най-важното, ще се повтори историята отъ 1914 до 1918 г. Германскиятъ народъ не стои единенъ надъ своето политическо и военно ръководство: твърде скоро той ще се възбунтува, ще сваля националсоциалистическия

режимъ и ще удрѣ за изселения отъ британцитъ миръ.

2. За да бжде доведенъ германскиятъ народъ до това самоубийство, не е необходимо да се праца на континента милионна английска войска, не е нужно да се пролива ценна британска кръвъ. Достатъчно е да се изиграятъ всички възможни континентални съюзници, да се поддържа безмилостна блокада на изглаждане и да се води умѣла пропаганда въ печата и радиото. Така най-лесно ще се стигне до положението, подобно на 1914 до 1918 г., при което англий-

ски войски ще стъпят безпрепятствено на континента, ще възвратят заветният от германските войски земи, ще ги отблъснат зад германската граница и после ще диктуват мира. Така ще се потвърди английското външно, че Англия губи сраженията, но печели последния бой.

Заслелени от злоба и завист срещу издигаща се Германия, нейните противници пропуснаха да забележат, че германската дипломатия бързо провалила английските кроежи на обкръжаване още преди да почнат враждебните действия. Все поради тази заслеленост тя не се и опитаха да проумяват, каква дълбока духовна революция е преминала германския народ и колко той е предан и единен зад своето стоманено политическо и военно ръководство. То народ, а не нъкой друг, разви събитията съсем другиче отколкото през първата Световна война. Той срази Франция, и днес стои здраво по западноевропейските бръгове от Нордкап до Бискай съ бази за своята подводна,

надводна и въздушна флота. Той изтръгна Сръбско-македонско море от английски ръце и съ това застраши премазана опасността за нападение откъм югоизточна Европа срещу Райха. Тоя народ превъзможна най-страшната руска зима и съ новъ небивалъ устремъ сложи ржка това лъто върху най-богати-т и най-плодородни области на Съветския Съюз до и въ самия Сталинград, сръдцето на Волга. Той знае, какво дължи на своето ръководство, какво дължи на своя любимъ богопатень Вождеъ: неговото военно изкуство съзъм да изтръгне решенията въ западна и източна Европа не едновременно, но едно следъ друго — най-съществената разлика спрямо положението отъ първата Световна война.

Триът изтекли години доказват: едно повторение на 1914 до 1918 г. е невъзможно. Германският народ, начело съ Вождеъ, е не само решен, но и военно и стопански е въ положение да извоюва окончателната победа.

Х. П.

ЕДНА ГОДИНА АТЛАНТИЧЕСКА КАРТА

Наскоро изтече една година, откогато Рузвелтъ и Чърчилъ, съ псалтирь въ ръка и заобиколени отъ филмови оператори, се бърха наредили на палубата на боиния корабъ „Принцъ офъ Уелсъ“, за да осветят истински съ общо изпъване на хорала „Напредъ, християни!“, своята оповестена съжия денъ иженарицаема Атлантическа карта.

Разнородни сънки се напалстиха оттогава върху сформната картина. Боиният корабъ „Принцъ офъ Уелсъ“ преживъ събитието само съ четири месеца, после потъна, улученъ отъ японска торпила, въ водитъ на Китайското море. Историческиятъ псалтири, които следъ филмовата снимка съж се върнали отново въ тихитъ лгъчета на корабната библиотека, може също да съж потънали.

Остава още „Атлантическата карта“.

Въ точка 3 на „Атлантическата карта“ се казваше: „Англия и Съединенитъ Щати зачитатъ правото на всички народи да избиратъ сами правителствената форма, при които искатъ да живятъ“. Тъкмо сега британскиятъ насилствени мърки въ Индия стоятъ въ сръдната на свътвония интересъ. Предъ нашитъ очи се разгъва отново играта на похватитъ, съ които едва 250,000 англичани, които живятъ въ Индия, потискатъ и експлоатиратъ единъ трудолюбивъ народъ отъ 400 милиона души. Никой не може да отрече, че упражняването отъ Англия владичество отъ триста години върху Индия по обемъ и съотношение на сили представлява най-значителниятъ известенъ въ историята случай на властование на единъ народъ надъ другъ. Сръжността, съ която по-рано англичанитъ внушаваха на индуситъ ползата отъ съществуващото състояние, сега вече съж загубили напълно. Пистолетъ, камшикъ и слъзливъ газъ съж единичнитъ сръдства, съ които Чърчилъ днесъ принуждава

„Лакши“ управлява Индия. Следъ арестуването на Ганди, Неру и други водачи, британскиятъ власти потискатъ най-безчовечно индийския народъ. „Лакши“ е бамбукова пръчка, напълнена съ олово. Както се вижда, тя управлява въ Индия

индуситъ „да избиратъ правителствената форма, при които тръбва да живятъ“.

Още не бърше изсъхнало маслото на подписитъ, когато британскиятъ войски нахлуха въ Иранъ безъ

Английски войски на прохода Кюбер

всѣкакъвъ поводъ, отстраниха редовното правителство и завзеха страната заедно съ съветитѣ. Британцитѣ не се смутиха ни най-малко отъ собственитѣ си тържествени проглашения и проведоха въ Иракъ, въ Сирия, въ Египетъ и въ други области, които въ никой случай не сѣ „подани на британската корона“, всѣки видъ насилствени мѣрни.

Въ точка 1 на Чърчилъ-Рузвелтовата декларация се казва: „Ние не желаемъ да видимъ никакъви

териториални промѣни, които не се съгласяватъ съ свободната воля на засегнатитѣ населенія“. Тукъ на първо мѣсто, трѣбва да припомнимъ за британско-съветския договоръ, за който цѣлѣятъ свѣтъ знае, че той е изграденъ върху основа, която дава свободна рѣка на съветитѣ въ Европа. Но съ указанието върху британско-съветския договоръ още не е изчерпана темата на териториалнитѣ надежди на противникитѣ на Германия и нейнитѣ съюзници. Стигатъ нѣколко примѣри: къмъ Върховния съветъ принадлежатъ и днесъ „представители“ на така наречени литвански, естонски и фински „съветски републики“. Емигрантскитѣ клики въ Лондонъ, следъ „тържественото“ приседнение къмъ „Атлантическата карта“ никакъ не сѣ престанали да държатъ речъ за „раздробяването на Германия“. Английското правителство не се сепна да объяви война изрично на Финландия и Ромъния, които се хвърлиха въ борбата срещу Съветския съюзъ, следъ като Москва преди това имъ отне посрѣдъ бѣлъ дѣнь ценни области. Начинътъ, по който Вашингтонъ отъ нѣкое време насамъ се сношава съ Канада и съ повечето сръдно и южно американски държави, става повитентъ, само като приемемъ, че тукъ Рузвелтъ преследва териториално разширение на Съединенитѣ Щати.

Скъсствена частъ на „Атлантическата карта“ съставляватъ по-нататѣкъ стопанскитѣ точки, въ които се говори за „подуване на равни права въ търговията съ суровини“, за „най-тѣсно сътрудничество, подобренъ жизненъ стандартъ, стопански напредѣтъ и социална сигурност“. Английската агенция „Ройтеръ“ съобща въ първия си коментаръ отъ 14. августъ 1941 г., че тия точки „почиватъ върху Рузвелтовата система, върху която е изграденъ и Ню-дйлъ“. Какво бѣше „Ню дйлъ“, това знае свѣтътъ, знае го и американскитѣ работникъ. Когато Рузвелтъ въ 1933 г. се видѣ принуденъ да се справи съ послѣдикитѣ отъ тежката криза за капиталистичната система и трѣгна по пътъ, обратенъ на германския — той не искаше да замѣни капиталистичната система съ социалистическа, а тѣмо противното бѣше неговата целъ: съ помощта на гражданъ чиновнически апаратъ, огромни данѣци и една дива пропаганда той поддържаше три години

Тържествено пренасяне на останкитѣ на единъ падналъ въ борбата срещу английското подписничество водачъ на индуското освободително движение по улицитѣ на Лахоръ

наред с привидността, като че ли е намърена новата, по-добра стопанска форма — за да премахне пакъ цялото Ню-дйлъ-законодателство, когато капиталистите се съвзеха. Американският народъ стана съ нѣколко милиарда долари по-беденъ, но обогатенъ съ опита, че Рузвелтъ, въпреки всички свои „напрѣдничави“ речи, е най-вѣренъ слуга на капитала.

Че „Атлантическата карта“ не представлява нищо друго освенъ ново свѣтовно издание на американската Ню-дйлъ-измана, освенъ единъ опитъ да се препоръча на народитѣ пълно подчинение предъ еврейската стопанска диктатура на Уолстритъ, — това извести самия американски държавенъ секретаръ Хълъ въ своята речъ отъ 24. юлий 1942 г. Съ всичкото си безсрамие Хълъ поиска да се създаде една „апаратура, която да даде възможностъ на капитала да тече отъ финансово силнитѣ въ финансово слабитѣ страни“. Това се оповести въ единъ свѣтъ, който изживѣ не само плана Доусъ и Пжнгъ и опита, да бждатъ тиснати цѣли народи въ лихвеното робство на Уолстритъ, но който съзрѣ въ германския и италианския примѣръ, че стопанскиятъ развѣтъ е възможенъ и безъ международенъ капиталъ и че „финансово по-слабитѣ“ народи и при „поносими условия“ съвсемъ не се нуждаятъ отъ съдействието на „финансово по-силнитѣ“, ако само сж способни да работятъ. Тѣмъко изложенията на Хълъ изобличиха истинския смисълъ на „Атлантическата карта“. Германскиятъ

Английски часовой при прохода Кюберъ

примѣръ и потвърждението на националсоциалистическата теза, че само трудътъ твори капиталъ, провали намъренията на диктаторитѣ отъ Уолстритъ. Сега тѣ седятъ върху купища злато, които загубиха своето обаяние, и се мъчатъ да наложатъ нѣкаква нова стопанска система. X. 3.

Знамето на Пророка при една протестна манифестация срещу английското подписничество върху Индия

Почивен домъ за майки въ планината

Практическа помощъ за семеѣството

отъ Л. Раймеръ

Благото на всѣко едно семейство зависи до голѣма степенъ отъ здравето и душевната сила на майката. Ако жената е убита и преуморена отъ всѣкидневната си многостранна работа за свои мъжъ и нѣколко деца, ако нѣкоя болестъ, презъ време на която тя не е имала възможностъ да се гледа добре и да си почине следъ оздравяването, е намалила силитѣ ѝ, тогава тя не е въ състояние да създаде за близкитѣ си единъ домъ, въ който тѣ да се чувствуватъ добре. Всѣко домакинство, което обременява прекалено много майката, не може да бѣде истинско мѣсто за почивка и да дава подтикъ за нови дѣла. Семейството като срдѣще, отъ което се черпи сила, въ което растатъ и зрѣятъ най-висшитѣ блага на единъ народъ, загубва своя смислъ.

Заради това моралното и материално заздравяване на семейството трѣбва да се съпровожда отъ една помощъ, отнасяща се и до най-дребнитѣ нѣща. Тази помощъ подкрепя по различни начини преди всичко жената и гледанитѣ отъ нея деца. Въ сжщностъ, обаче, всичко, което се върши въ тази насока, отива въ полза на семейството. Не само жената сама по себе си се ползува отъ помощъ и облекчения. Правитѣ се опити, за да се дадатъ на другарката

добре, какъ се съдѣтъмна квартира и съ четири деца. Зараждането на петте вече много, илитѣ четири деца. Майката се обръща голѣмо нещастие националсоциали отдѣлъ „Помощъ съобщава на дов помощница, къмъ надлежи и тази н денъ нѣколко часъ най-тежката ѣ рачистотата на жили храна и приготов живѣятъ жени, н болно време, тога да уреди взаим живѣятъ въ сж помощъ на Герма задачата да „ор събуди стария ду именно тамъ, къ телства, не е то между отдѣлнитѣ

Заетата въ производството майка може да бѣде безъ гризцната служба „Майка и дете“ е винаги въ помощъ на зает

на мъжа и на майката на децата нови тѣлесни и духовни сили, за да може тя отъ своя страна да даде новъ импулъс на живота и труда на семейството си и съ това на собствения си животъ.

Следниятъ примѣръ, избранъ съвсемъ случайно, отъ единъ гъстонаселенъ кварталъ на единъ отъ голѣмитѣ германски градове, може да изясни най-

NSV - Re

Днесъ домъ (Бер деца

на семейството. Въ една малка
 бе едно работническо семейство
 тата очаква в най-скоро време
 дете; Домашинската работа и
 една сварва да подреди остана-
 Едно от децата се раболеява.
 след като я сполетява такова
 съответната мъстна група на
 ческата женска организация.
 жената". Оттам случаят с:
 ното лице, или на съседната
 ийто район на действие при-
 и. Съседната-помощница е всъ-
 на разположение на жената въ-
 а; тя се грижи за прането, за
 то, ходи да пазува нуждната
 яденето. Ако въ сжщата къща
 го разполагат с повече сво-
 съседната-помощница се опитва
 а помощ на женитъ, които
 са къща. Защо съседната
 женска организация нѣма
 изира" пѣщо ново, а само да
 на естествената взаимомощъ
 той, поради известни обстоя-
 ва буденъ. Тя създава връзки
 действа и между претоваренитъ

Младежки почивен домъ
 „Майенъ“ въ Шварцен-
 бергъ. Пѣненето на народни
 пѣсни принадлежи къмъ
 дневната програма

съ тежка работа майки на по пѣколко деца — и
 живѣещитъ въ сжщата къща или две, три къщи
 понататъкъ бездетни жени, които биха помогнали
 на драго сърдце на една майка.

Съседната-помощница, която е въ състояние да

добие ясна представа за положението на всѣко едно
 семейство отъ нейния районъ, за който тя се грижи,
 ваима и други мѣрки за облекчаването на съответ-
 ното домашинство. Тя се грижи за децата, които
 не ходятъ още на училище, да бждатъ изпратени
 за пѣлия денъ въ дневни детски домове на
 националсоциалистическата организация за обще-
 ствено подпомагане, където децата на обѣдъ полу-
 чаватъ силна топла храна. Така че въ къщи децата
 иматъ нужда отъ грижи и храна само сутринъ и
 вечеръ. Най-малкото дете на семейството, което
 вземехе за примѣръ, е болно и ще бжде пренесено,
 следъ като мине всѣкаква опасностъ, въ детскитъ
 ясли на националсоциалистическата организация
 за обществено подпомагане, следъ което майката
 ще може следъ нѣколко седмици отново да поеме
 грижитъ за своитъ най-малки деца. Повече отъ
 700.000 деца се приютяватъ въ уреденитъ отъ
 националсоциалистическата организация за обще-
 ствено подпомагане презъ последнитъ години около
 20.000 детски дневни домове, детски забавачници,
 детски ясли и забавачници презъ време на
 жѣтвата, които, естествено, много облекчаватъ

държачи (4)
 — помо-
 щница майка

детски
 Панковъ
 5). Група
 и закуска

Дневен детски домъ въ Панковъ (Берлинъ) за 90 деца на възраст
 отъ 1 и половина до 14 години, чиито родители сж на работа

майки. Тамъ, където не е било възможно още да се уредят по добри приюти, националсоциалистическата женска организация урежда детски кът, въ който майката навсякъде може да остави поне за няколко часа децата си, за да си почине от непосилната работа.

Най-голямото момче на семейството, което вземат за примѣръ, ходи вече на училище. Но то е много слабичко и не може да следи добре преподаването. На няколко пъти вече учителът е повдигал въпроса, момчето да бъде изпратено на почивка. Съседката-помощница влиза веднага въ връзка съ съответната мѣстна група на националсоциалистическата организация за обществено подпомагане и подава заявление за изпращането на момчето въ

единъ от почивнитѣ домове на националсоциалистическата организация за обществено подпомагане. Заявлението се приема и няколко седмици по-късно, тъймо тогава, когато майката едва ще може да се грижи за момчето, то бива изпратено за месец и половина въ единъ домъ, разположенъ върѣдъ хубава мѣстност. Надъ 176,000 нуждаещи се отъ почивка деца се изпращатъ всѣка година отъ националсоциалистическата организация за обществено подпомагане въ около 400 юношески почивни домове, където оставатъ единъ до единъ и половина месеци на почивка. Освенъ това, около 300,000 деца биватъ изпращани отъ националсоциалистическата организация за обществено подпомагане на почивка въ селата.

За да може жената преди и следъ раждането да се ползува отъ всички възможни помощи, които биха могли да ѝ се окажатъ, съседката-помощница я съветва да посети най-близката служба на помощната организация „Майка и дете“, която е отдѣлъ на националсоциалистическата организация за обществено подпомагане. Тукъ жената може да се посветва по всички материални и здравни въпроси съ специалисти. Отъ създаването на тази помощна служба презъ 1934 г. се откриха въ цѣлия Райхъ повече отъ 34,000 помощни служби „Майка и дете“, които подпомагатъ общественитѣ здравни станции между другото и въ тѣхната борба противъ рахитиса, което тѣ вършатъ по единни нареждания.

Колкото повече се приближава времето на раждането, толкова по-необходимо става пълното облекчаване на майката. Тѣй като съседката-помощница може да помага само няколко часа на день, тя поисква отъ мѣстната група на националсоциали-

Изпращане на децата на почивка въ селата. Раздѣлата на майки съ деца дава винаги същата картина, винаги същитѣ обещания: бѣди здравъ, прилеженъ и пиши веднага.

*

Изпращане на децата на почивка въ тиролскитѣ планини. Голѣмо удоволствие е за малкия да помага при събиране на сѣно

Помощна служба „Майка и дете“ на работа. В борба срещу разхища се дава на всяко дете „Вигантол“

Помощна служба „Майка и дете“ в Граден (Щайермарк). През време на войната работата на тази служба е увеличена значително. В чакалнята на помощната служба

стическата организация за обществено подпомагане една домашна помощница, която да се грижи през последните дни преди и няколко седмици след раждането за цялото домакинство на работническото семейство, без да ѝ се заплаща каквото и да било.

Службата на националсоциалистическата организация за обществено подпомагане, която дава една добра домашна помощница на майката на многодетни семейства, която поради болест или раждане непременно има нужда от такава подкрепа, изтръгва това зло из кореня. Даването на материална подкрепа, например, или поемането на разходите за една обикновена домашна прислужница не би имало външния случай сщият успех. Най-сжественото за домашните помощници от националсоциалистическата организация за обществено подпомагане е култивирането на всестойна служба към семейството. Младите момичета и жени, които си избират това занятие, получават съответна подготовка и биват обучавани от националсоциалистическата женска организация, откъдето „Помощ на жената“, като съзнават напълно своята отговорна задача. Тя отнапред сж подготвени да помагат въ домакинства, които тж само въ много редки случаи ще намерят въ добър ред. Обикновено сждствата на семейството сж много скромни, така че е непременно нужно да се обмисля добре, как да се води домакинството и да се използват всички възможности за пестене. Въ много случай болната или работица навън майка не е и въ къщи. Домашната помощница трбва да се справя сама и да води цялото чуждо домакинство като доверено лице.

Нека се върнем още веднаж към семейството, което взехме за примър. Междувременно се ражда едно здраво момче: петото дете на това семейство. Съседката-помощница, която е следвала въ една от майчинските школи на отдъла „Майчинска помощ“ въ Германската женска организация един курс за отглеждане на пеленачета, съ удовольствие откъна домашната помощница по нколко часа дневно въ грижата ѝ за малкото дете. То се развива отлично, но майката е още много слаба. Съседката-помощница съобщава за здравословното състояние на майката на помощната служба „Майка и дете“, която изпраща свое лице да я посети. Помощната служба се постарва чрез мстната група на националсоциалистическата организация за обществено подпомагане, щото майката и малкото ѝ дете да бъдат приети въ един от майчинските почивни домове на организацията. Щом майката може да пжтува, тя отива на почивка. Чрез помощната служба „Майка и дете“ и съ съдействието на съседката-помощница, тя може да си набави това, което ѝ липсваше за пеленачето. Националсоциалистическата организация за обществено подпомагане поема сжко ижните и всички останали разности, и майката може да замине, без да се грижи за каквото и да било.

Въ този случай се избира почивен домъ за майки, към който е уреден и домъ за пеленачета. Майките могат да бъдат само един час на ден и през време на ядене заедно съ децата си. През останалото време за малките се грижат специално обучени за тази цел сестри, докато майките могат да се отдадат напълно на почивка. Почивка на столоче за лежане, сложени на хубави тераси, разходки из околността, издежаване въ кривата, пжени и игри се редят едно след друго, така че майките могат да си отдохнат напълно и да се обогатят съ нови впечатления. Много възрастни жени, които познаваха само всждидневната си непосилна домашна работа и се измъчваха от нея, стават отново весели и засмйни като по-младите

жени. Домашната помощница се грижи, разбира се, до завършването на майката за домакинството.

Изпращането на майки на почивка от страна на националсоциалистическата организация за обществено подпомагане можа да се разшири постепенно, отъ година на година, все повече. Понастоящем съществуват 200 почивни домове за майки, които могат да приемат годишно 60.000 майки на шест седмична почивка. От 1933 г. насам сж заминали общо около 400.000 майки на почивка, от които 29.000 майки сж били настанени въ почивни домове за майки и деца заедно съ пеленачето или малкото си дете.

Когато майката следъ единъ и половина, или два месеци добре отпочинала, и съ прѣсни сили се завърне при семейството си, помощната служба „Майка и дете“ не смѣта още задачата си изпълнена докрай. Сега започват понататъшните грижи. Майката продължава да посещава отъ време на време съвешателните часове за пеленачета, уреджани отъ помощната служба, където детето се претегля и където майката получава съвети относно храненето му. Сжшвременно ръководителката на помощната служба наблюдава здравословното състояние на майката. И другите малки деца се довеждат при случай въ съвешателната служба, която обръща на време внимание на майката, напримѣрь, да заведе детето си на тѣкарь.

Когато най-малкото дете стане на три месеци, здравната станция подканва майката да донесе детето си, за да бжде прегледано, дали не боледува отъ рахитисъ. Прегледътъ се извършва отъ служебнѣ тѣкарь въ държавните здравни станции или въ помощните служби „Майка и дете“. Като предотвратителна мѣрка, всѣка майка получава определено количество отъ едно изпитано сръдство, което трѣбва да дава на детето си заедно съ храната (обикновено се дава добре изпитаното сръдство Вигантолъ), за да го запази отъ рахитисъ. При първите прояви на рахитисъ, детето минава веднага подъ тѣкарски надзоръ. Чрезъ тази борба противъ рахитиса, която отъ началото на 1940 г. обхваща всички пеленачета презъ първите месеци на тѣхния животъ — три месеци следъ първия прегледъ следва втори, а ако е нужно и трети прегледъ — тази опасна болестъ ще може да се ограничи въ Германия до минимумъ, което ще допринесе много за здравето и шастнето на всѣко семейство.

Различните мѣрки, които показаме тукъ, вземайки за примѣръ едно отъ многото семейства, не сж още могли да бждатъ усъвършенствувани презъ този сравнително краткъ периодъ отъ време отъ националсоциалистическата революция насамъ, вследствие на което още не може да се окаже помощъ въ всички онѣзи случаи, въ които тя е необходима. Ще трѣбва да минатъ още години, докато се постигне всичко въ тази областъ. Въ връзка съ това, трѣбва да се каже, обаче, че цѣлата работа по общественото подпомагане и грижитѣ за семейството има крайната голѣма целъ, всѣко семейство да бжде

въ състояние да се грижи само за себе си, което ще може да се постигне, разбира се, едва следъ дълго време. Този стремежъ къмъ естествена самопомощъ се изразява най-ясно въ дейността на съседната помощъ на германската женска служба, отдѣлъ „Помощна служба“.

Всѣка къща, resp. всѣки жилищенъ блокъ, трѣбва да образува съ време една съседна общность, а отговорната за съседната помощъ довърненица има преди всичко задачата да събере хората, които сж се отчуждили поради разликата въ занятията си, прихода и начина на живѣене и да събуди въ всѣко семейство разбиране и съчувствие за грижитѣ на съседното семейство. Тогавъ тѣ ще уредятъ помежду си, безъ да вдигатъ много шумъ, всички онѣзи въпроси, за които днесъ е необходима помощъ отвънъ. За сега все още трѣбва да бждатъ назначавани съседни-помощници, които се приличватъ на помощъ при раждания, въ случай на заболявания и въ всѣки другъ спешенъ случай, помъ още не се е развила достатъчно самопомощта между хората, живущи въ една и сѣща къща. Но това ще е само преходно състояние. На много мѣста желаното състояние е вече постигнато, което се вижда отъ факта, че тѣзи семейства не дирятъ вече външна помощъ. Тѣ си помагатъ сами, поддържатъ другарски отношения помежду си и си създаватъ по този начинъ една по-силна опора за въ време на нужда. Тази опора е по-силна отъ помощта и на най-добритѣ организации.

Въ тѣсно сътрудничество съ службитѣ на националсоциалистическата организация за обществено подпомагане и на отдѣла „Женска помощна служба“ работятъ 744 държавни здравни станции, които сж всѣкого готови да подпомогнатъ семейството. Където не съществуваша още такива здравни станции, отъ месецъ априлъ 1935 година насамъ тѣ бидоха уредени въ всички граденки и селски общини. Тѣ се грижатъ на първо мѣсто за здравето. Тѣхната дейностъ обема бременната майка, пеленачето, малкото дете, ученика и стига до възрастни човѣкъ. Тѣхната целъ е да се грижатъ за тѣлесното и духовното здраве на семейството. Днесъ се дава предимство на грижитѣ за семейството, докато въ минали времена подчертано стоеше на първо мѣсто грижата на отдѣлния човѣкъ. Наложил се убеждението, че социалните грижи, които иматъ за целъ да стигнатъ до корена на нѣщата и да създадатъ нѣщо принципиално ново, трѣбва да се грижатъ не за отдѣлния човѣкъ, а преди всичко за цѣлото семейство.

Съвешателните служби за майки, помощните служби за пеленачета и малки деца, които сж все поддѣления на държавните здравни станции, постигатъ най-големите резултати и оказватъ прѣко благотворно влияние върху семейството. Въ Германия съществуватъ общо 15.837 такива помощни станции, които въ продължение на една година (презъ 1937 година) провѣриха здравословното състояние на 1.128.890 пеленачета и 514.830 малки деца. Доброто, благоприятно развиване на децата, осо-

бено през първите години на живота им, е, най-сетне, най голямото щастие за всяка майка, то дава на всяко семейство спокойствие и задоволство. Тъй като посещението на всички съвещателни станции е безплатно, всяка майка, без изключение, има възможност да се посветва тук по всички въпроси. Отъ лѣкаря, който е на служба въ тѣзи стан-

ции, майката узнава съ сигурность, че нейнитѣ деца сж здрави, а въ противенъ случай се приема нужното лѣчение. За бѣдещи майки и родилки се отпускатъ въ особени случаи извънредни помощи. Съвещателната служба се застъпва сжщо така и за изпращането на майки и деца на почивка.

Усвършенствуване на електронния микроскопъ

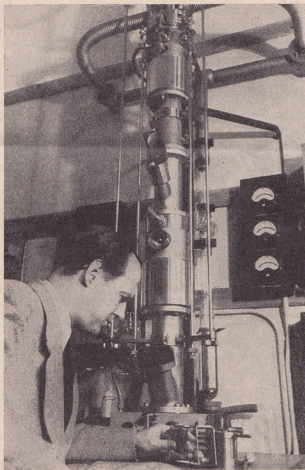
отъ Д-ръ Хансъ Хартманъ

Електронниятъ микроскопъ, при който разнитѣ предмети биватъ освѣтявани и съ това откопирвани не съ помощта на дълги свѣтлинни лѣчи, а чрезъ южситѣ електронни лѣчи, е станалъ въ нѣколкото години на своето стремогащо развитие необходимо помагало за изследване и за техниката. Дори онзи, който не отъ професионаленъ интересъ идва въ досегъ съ най-новитѣ изследвания въ областта на химията, металургията, биологията, медицината и пр., днесъ се запитва отъ време на време, какви ли нови етапи сж достигнати по пътя на разкриване на съкровениѣ тайни на природата. Нека се опитаме да задоволимъ тази научна любознателность съ следващото изложение върху електронния микроскопъ, тъй като безъ него не би било възможно добиването на пълна представа за разнитѣ явления въ свѣта, както въ физико-химическо, така и въ биологическо отношение.

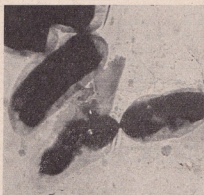
Електронниятъ микроскопъ, който е усвършенствуванъ отъ Сименсъ главно въ неговата магнетична форма, докато отъ д-во „АЕГ“ въ неговата електростатична форма, е получилъ своитѣ най-значителни подобрения въ последнитѣ години отъ баронъ Манфредъ фонъ Ардене, който отъ 1925 г. насамъ заема едно отъ първитѣ мѣста въ техниката за радиото, телевизията и измѣрвателнитѣ уреди. Той достигна до положение да проявява по такъвъ начинъ, че направи напълно възможни стереоскопичнитѣ снимки. Какво означава това, изведнажъ става всѣкому ясно: тъкмо при най-малкитѣ измѣрения, кждето често пкти финното устройство на обектитѣ е още напълно непознато, кждето, напримѣръ, може да се наблюдава раждането (роенето) на бактериятъ, това тридименционално наблю-

дение означава пътя къмъ съвършено нови открития и заключения.

Понататъкъ, Ардене създаде уредитѣ противъ засѣнчането. Тѣ позволяватъ отстраня-

Построениятъ съ помощта на Германското общество за научни изследвания Манфредъ фонъ Ардене новъ универсаленъ електроновъ микроскопъ, съ който можяха между друго да се направятъ пършитѣ супермикроскопически снимки на живи субстанции, както и нагрѣни обекти (Снимка: Чира)

Процесът на
разделяне на
протобактери

(фото:
Манфредъ
фон Ардене)

ването на засичването на части от обекта преди и след снимането и съ това да бъде избягнато умъртвяването на живите субстанции. Съ тяхна помощ за пръв път се одаде възможността, да се проследи супермикро-скопически разволя на жизнения процесъ.

Трета една основна стъпка напредъ е създадениятъ от Ардене нагревателен супер-микрокопъ. Съ него става възможно изследването на процеси при желани температури и при едно увеличаване до 200.000 пъти. Пределната граница е 1600 градуса по Целзия,

тъй като платинената пластинка, презъ чийто отворъ (служещъ за преминаване на свѣтлинни лъчи), се поставятъ обектитъ, метали, циментъ, бактерии и пр., би се разтопила. Чрезъ загряването биватъ предизвиквани реакции, промѣни въ спойкитъ, утайки и пр., и ставатъ видими въ своята микродинамика. Химията, металната индустрия и другитъ клонове на културата вадятъ отъ тѣзи наблюдения своитъ заключения.

Едно друго гениално откритие, което далечъ надхвърля рамкитъ на постигнатото съ електронния микрокопъ, тъкмо въ последнитъ дни бѣ направено достояние. На Ардене се удаде да устрои въ електронния микрокопъ единъ филмовъ апаратъ, който му дава възможностъ да филмира и въ най-малки форми разкрититъ отъ него за супермикрокопа „движещи се обекти“. Тукъ може вече да се очакватъ най-големитъ разкрития за неяснитъ още процеси изъ областта на колоиднитъ промѣни отъ неорганическо и органическо естество. Това, което става въ нашето тѣло, въ обектитъ около насъ, въ всемира, всѣка

ROBOT

Фото-камера, безъ съперникъ!

Искате ли снимка хубава за споменъ
Снимайте се бърне, безъ поза!
Такава снимка, безъ мъжа, безъ потъ
Ще имате само съ камера **Роботъ!**

Пълна автоматичностъ, носи се въ джобъ —
Удобенъ, практиченъ за всѣки човѣкъ;
Идете веднага за Фото-апаратъ
Съ оригиналната марка **Роботъ!**

ROBOT BERNING & CO. DUSSELDORF
ГЕРМАНИЯ

Georgii Kobold

Малки електромотори

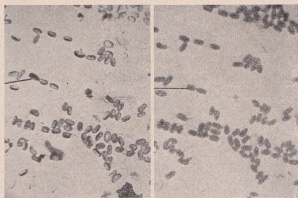
за машинно производство, финна
механика и текстилни
машини

GEORGII KG. STUTTGART-S

секунда и вънх отъ всѣкакви пресмѣтания, и чрезъ което „всепмирътъ бива поддържанъ въ неговата съкровена цѣлостъ“, ще ни бжде сега разкрито по-добре отъ преди. Опитътъ постоянно ни учи, че известна преднина, която нѣкой народъ е придобилъ, не може да бжде достигната лесно отъ други. Така, Германия, благодарение енергичността на своитѣ изследователи, можа да вземе и тукъ една преднина, която и позволява да запази ржководно мѣсто въ изследванята и на най-малкиятъ обекти. По този начинъ, както може съ сигурность да се предположи, нейнитѣ постижения въ областта на химията, металургията, бактериологията, изследването на вируситѣ и пр. ще бждатъ въ най-скоро време отъ полза за всички народи и ще вървятъ съ успѣхъ напредъ. Биологичното изследване на най-малкиятъ дименсии е още въ своя началенъ стадий. Изследването на многобройнитѣ видове бактерии различнитѣ клетъчни съставни части, мускулнитѣ бѣлтъчни вещества, на важния за съсирване на кръвта фибринъ, потвърди сега съществуващитѣ за тѣхъ стари пред-

Никненето на една клетка отъ картофения бацилъ — подъ супермикроскопа. Първата електронна снимка, при която съ Манфредъ фонъ Арденевиятъ обективъ за обезсѣгичване на обекта се избѣгва умъртвяването на живитѣ субстанции, нащо иначе неизбежно при необходимитѣ за снимането електронни облъчвания. (Фото: Чира-фотослужба)

стави, или пъкъ ги наново оформи. Отъ тукъ, до лѣкуването на болеститѣ лежи разбира се доста голѣмо разстояние, но историята на медицината отъ времето на Робертъ Кохъ и

ЛЪКАРСТВА

съ

BAYER

Байеръ-Кръстъ

ЗНАКЪТЪ
НА
ДОВѢРИЕТО

Rosenthal

WELTMARKE DES PORZELLANS

Rosenthal

Rosenthal

на Берингъ доказа, че опознаването на структурата е предпоставка за овладяването ѝ. Едно понататъшно поле на работа е изследване на финното устройство на тъканитѣ, при което трѣбва да се спомене създадената сѣщо така отъ Ардене метода на огъване, съ електронни лъчи съ отвори съ диаметъръ отъ една хилядна частъ отъ милиметра, като важно помощно сръдство на бъдещето

Въ областта на неорганическитѣ вещества, изследванията на праха и дима на разни материи представлява вече една благодарна областъ за работа. При снемане на важни материи отъ керамиката — ако вземемъ това за примѣръ отъ изобилнитѣ такива — се установи, че кристалитѣ на монтморилонита, една керамична прѣстъ, сж разцепени до една дебелина отъ една милионна частъ отъ милиметра, т. е. до предѣлния имъ елементаренъ пластъ. Съ това е вече обяснимо наблюдаваното въ керамиката превъзходство на пластичното отношение на монтморилонита спрямо каолина (известния суровъ материалъ за порцелана).

Не трѣбва да се мисли, че работата съ електронния микроскопъ е лесна. За това сж необходими голѣма опитностъ и дарба за комбиниране, независимо отъ пълното владѣне на материята, за да се добиятъ, наистина, смислени резултати отъ снимкитѣ.

Нека си представимъ, че единъ обектъ съ повърхностъ $\frac{1}{16}$ мм. въ диаметъръ, изглеждащъ за простото око като една точка, отговаря на една повърхностъ съ диаметъръ отъ 20 метра. Да може човѣкъ да се справи съ такава грамадна площъ и види въ нея най-сщественото отъ подложенитѣ на изследване процеси — за това се изисква голѣма опитностъ и интуиция.

Самиятъ микроскопъ се базира на свойствата на електронитѣ, да възпроизвеждатъ обекти на фотографската плака сѣщо така, както правятъ това свѣтлиннитѣ лъчи. Съ още по-голѣмо напрежение се проследяватъ сега резултатитѣ отъ филмирането. При това на Ардене се удаде — съвършено независимо отъ постигнатитѣ подобрения въ електронния микроскопъ, (които доведоха до особенъ технически финесъ,) — презъ време на филмирането да може да вижда едновременно и на платното самия процесъ.

Всички тѣзи смислени конструкции, обаче, — и това е общото ни впечатление, — служатъ на единствената целъ, да разкриватъ на хората все по-нови и нови тайни на природата. По тоя начинъ ние се намираме въ едно положение, при което щастливото съетание на творческия изобретателенъ духъ, на способността за създаване форми и на научния подтикъ, носи своитѣ той хубави плодове.

Хайделбергскиятъ университетъ

Едва ли има другъ университетъ въ свѣта, който да е така тѣсно свързанъ съ проблемитѣ на европейската култура, както Хайделбергския; тукъ младежката живѣе конкретно съ величieto на ландшафта и повига на историческитѣ сили. Самата природа, всрѣдъ която Хайделбергскиятъ университетъ презъ столѣтията се е развивалъ, крие въ себе си тѣщо опияняваще. Трѣбва човѣкъ да живѣе въ този университетски градъ на Германия, да бже младъ и вдъхновенъ, за да разбере, наистина, симфонията на природата, всрѣдъ която човѣкъ чувствува себе си като дете въ най-дълбокия смисълъ на думата. Смисълътъ на този университетъ не може другаде да се търси, освенъ въ усилията на човѣка да проникне въ тайната на

своя личенъ животъ и живота на природата, за да стане по-силенъ и по-гордъ, както въ своето духовно възвишаване, така сѣщо и въ своето първично вдъхновение, защото пъпотътъ на Некаръ крие една тайнственостъ за всѣки пленникъ на буритѣ и тишината, който отъ Хайделбергския замъкъ е пращалъ привѣти къмъ върховетѣ на Хайделбергъ и Кьонигсшуцъ и къмъ равнината на Рейнъ и Манхаймъ.

Не е обаче само романтичния чаръ, който е допринесълъ за утвърждаването на този университетъ. Ученията и теоритѣ, които сж се разпръснали отъ неговитѣ катедри, сж преди всичко сили, които сж правили винаги преломъ въ схващанията за свѣта и човѣка.

Основанъ към края на XIV в., следъ близо два вѣка по-късно той бива реформиранъ отъ Меланхтонъ въ духа на хуманистичното движение. Университетътъ бѣ станалъ презъ туй време и дълго следъ това крѣпостъ на протестантската етика, която създаде духовнитѣ предпоставки за изникване и утвърждаване на ония социално-стопански принципи, които определятъ въ най-ново време стила на историческия развой.

Историческата съдба на Германия бѣ и съдба на Хайделбергския университетъ: политическиятъ разгромъ на германското държавно единство презъ XVIII в. не можеше да не засѣгне и живота на този югъ: градътъ бѣ разрушенъ въ голѣма степенъ, а университетътъ — закритъ за известно време. Военно-политическитѣ движения бѣха по-силни отъ стремежа къмъ разгата на тайнитѣ на природата или къмъ систематично изследване.

Исторически бѣ буря не единъ пѣтъ съ се разразили надъ това огнище на германското национално съзнание. Въпрѣки, обаче, всички сътресения, които е претърпѣлъ Хайделбергския университетъ, той е успѣлъ да запази своя характеръ на будителъ на научно и национално съзнание, или, съ други думи, да бѣде убежище на свѣтовната младина, особено презъ миналия вѣкъ, възбуждена отъ всичко, което допринася за изграждането на духовната сила на личността.

Следъ като Хюлдерлин стъпи въ този градъ, който биде възпитъ отъ него съ бликащъ ентузиазмъ и преклонение, той стана едно отъ сърдищата на духовното движение въ Германия: пламененъ романтизмъ обгръщае духовнитѣ интереси на интелегенцията. Хайделбергъ привлича къмъ себе си нѣкои отъ първитѣ сторонници на движението; тукъ действаха Арминъ, Тикъ, Брентано, Гьоресъ. Самиятъ Гьоте е идвалъ често тукъ; Хебелъ намѣри тукъ утѣха за своя неукротимъ духъ, а Келеръ — изпита тукъ тайнитѣ на хайделбергската студентска любовъ.

Славата, обаче, на Хайделбергския университетъ, се дължи въ повечето случаи на редицата епохални теоретични изследвания, открития и оформяне на философски и правно-социални и политически системи, чрезъ които той е движилъ социално-културния развой въ свѣта, а днесъ — въ неговитѣ семинарни зали се оформя едно ново учение за живота, човѣка и държавата — една философия, която стои въ предверието на иднитѣ столѣтия. Откритията на Хелмхолцъ, Кирховъ и Бузенъ въ Хайделбергъ, революционизираха къмъ края на миналия вѣкъ понятията въ физиката и химията. Тѣхното дѣло биде продължено въ физиката отъ днешния престарѣлъ проф. Филипъ Ленардъ, чийто привечерни разходки по брѣговетѣ на Некаръ предизвикватъ възхищение у всѣки, който чувствува и разбира силата на духа му.

Хегелъ, чиято философия повече отъ столѣтие е предметъ на страстни разисквания по всички краища на свѣта, стѣпи въ Хайделбергъ на 19. IX.

1816 г., където въ разстояние на две години оформи окончателно принципитѣ на своята философска система, която той доразви въ Берлинъ. Отъ катедрата по философия при Хайделбергския университетъ Хегелъ за първи пѣтъ зове къмъ силата на духа и истината. Философията отново бива чрезъ него утвърдена като мощенъ устремъ на човѣшкия духъ да отключи най-дълбокото въ живота: силитѣ на универсалното и национално-историческото битие. Самъ той въ своята встъпителна лекция въ Хайделбергския университетъ на 28. X. 1816 г. казва: „Смѣлостта къмъ истината, вѣрната въ силата на духа е първото условие на философията“. Тукмо тази смѣлостъ и тази вѣра, които Хегелъ очерта въ единъ късенъ октомврийски денъ въ Хайделбергъ, синтезиратъ усилията на университета — свързанъ съ германския духъ отъ една страна — и съ културното развитие особено на Европа отъ друга. Не напразно въ началото на нашето столѣтие проф. Куно Фишеръ, въ своето търсене на философски позиции на нашето съвремение, даде въ Хайделбергъ вѣки: „Назадъ къмъ Хегелъ!“ — къмъ най-великия систематикъ на философската мисль, чийто твържество е може би най-високото достижение на европейската наука.

И днесъ Хайделбергския университетъ се слави съ своитѣ усилия да създаде една модерна европейска философия, въ която отново „смѣлостта къмъ истината и вѣрната въ силата на духа“ трѣбва да станатъ изворъ на творчество и радостъ. Проф. Ернстъ Крикъ съ пламенна жаръ работи въ Хайделбергъ върху духовнитѣ основи на европейското единство, което изгравъ всрѣдъ кърванитѣ дни на настоящето. Единството на живота трѣбва отново да се възстанови, учи проф. Крикъ; животътъ на личността е тѣлесно, душевно и духовно единство. Борбата, трудътъ и резултатътъ отъ този трудъ сж най-свещенитѣ права както на личността, така и на отдѣлнитѣ народи. Ако Германия има претенции въ свѣта, това сж претенции възъ основа на трудъ и творчество, които се коренятъ въ духовната сжщина, личността и политическия строй на общността.

Д-ръ Илия Ницовъ

Стариятъ Хайделбергски университетъ

ПЪТЪТЪ КЪМЪ ФИЛОСОФИЯТА

У насъ, българитѣ, е жива прометеевската искра, виедрена е любовта къмъ знанието, къмъ мъдростта. Намъ е присъща склонността къмъ разсъдъкъ, къмъ вдълбочаване въ проблеми, къмъ опитъ за разгадаване на неразгадаемото. Сжъ тогѣй, ние сме критици по рождение, ние не вземаме нищо на довърше. Съ една дума, ние сме родени философи. Все пакъ, въ малкото десетилѣтія на свободенъ животъ ние не смогнахме да създадемъ една философска традиция. Нѣщо повече, насъ ни заплашва вече опасностъ, философскитѣ ни наклонности да се изродятъ въ площадно философстване, критичнитѣ ни духъ въ духъ на отрицание или критикарстване. Това показва, че не е достатъчно да сме родени съ предпоставки за добри философи. Нужно е още нѣщо, а именно, една добра философска школовка. Намъ ни липсува най-важното: философскитѣ опитъ на народни и столѣтні. Философията като никоя друга наука е зависима отъ своята история. Изучаване на философията е равносильно на изучаване на нейната история, т.е. на изучаване на философскитѣ проблеми, изпъкнали въ течение на вѣковната човѣшка история и непрекъснатитѣ опити за тѣхно разрешеніе. За значението на философията е излишно да се говори; достатъчно е да се спомене, че тя е въ непосредствена връзка съ идейния животъ на единъ народъ и личностъ. А народъ и личностъ безъ идеенъ животъ сжъ духовно мъртви. У насъ гризката за философската школовка се пада преди всичко на университета. Затуй не е безинтересно да кажемъ нѣколко думи, какъ учатъ философия нашитѣ студенти.

Въ чужбина масовото следване по философия въ университетитѣ е нѣщо почти непознато. Следватъ най-вече студенти съ действителни наклонности къмъ философия и имащи намѣрение да се посветятъ следъ това на нея. Постъпили въ университета, тѣзи студенти намиратъ всичко, що се отнася до философията, събрано въ богати семинари и библиотеки въ преводъ или оригиналъ, обаче всичко на роденъ езикъ. Лекциитѣ въ университета, семинарнитѣ упражнения и пр. служатъ на студента само като ръководство за самостоятелно изучаване на философията. Студентътъ разполага съ всички необходими му помагала и литература за вникване въ тайната на идейния животъ въ философската проблематика, той разполага съ богати възможности за изграждане на собственъ свѣтогледъ и разбиране, за самостоятелна научна работа следъ завършване курса на университета.

Не така е поставенъ обаче въпросътъ у насъ. Ине така лесно е следването по философия у насъ. Благодарение на пълното демократизиране на образованието и особено създаването отъ него на единственъ източникъ на срѣдства за животъ, дойде се до положение: да се следва масово по философия и то повече отъ случайни хора, нѣмачи нищо общо съ нея, а търсещи въ нея само източникъ за прехрана. Новиятъ студентъ по философия иде отъ гимназията най-често съ единственитѣ говоримѣ

езикъ — български. Той е учитѣл и чужди езици въ училището, но чисто учебниарски, т.е. знания за бележка, а не за практическо приложение. Въ университетта той намيرا семинари и библиотеки, често твърде богати съ книги, но, за съжаление, написани все на чужди, неразбираеми за него езици, едно богатство, което остава непостижимо за него и неизползваемо. Невъзможни да надникне въ свѣта на книгитѣ, невъзможни да промѣни университетта и професоритѣ (по липса на други такни) студентътъ — философъ е принуденъ да се задоволява при своята научна работа само съ това, което четатъ неговитѣ професори, т.е. което чуе въ лекциитѣ или прочете въ книгитѣ. Съ лекции и коли се почва и свършва философското образование у насъ. Това, което чуе отъ професора си, остава за него първа и последна истина. А, ако тая истина не го задоволява, тогава той остава на кръстопътъ, вътрешно незадоволенъ. Спечелени въ тоя случай за философията оставатъ само онѣзи студенти, чиито интереси и разбирания лежатъ по посока на преподаваното. Защото човѣкъ не философствува само съ разума си, но съ пѣлото си сжщество. Отъ това, какъвъ е той, ще зависи каква философия ще си избере.

Истината въ философията прилича на тази въ религията: тя е истина за този, който вѣрва въ нея. Ето защо, философията не може да се изучава като другитѣ науки съ изучаването на последнитѣ резултати и начинитѣ за прилагането имъ. Философията е редица отъ проблеми и начини за разрешаването имъ. Тя е вѣчно връщане къмъ стари проблеми, разрешавани отъ ново гледище. Затова изучаване на история на философията и вземане на становище е почти равносильно съ изграждане на собствена философия. Това богатство отъ проблеми и опититѣ за решаването имъ трѣбва да се покаже на студента. Едно напѣтствие за намиране на собственъ си пътъ, а не догматично налагане на собствени разбиранни. А само професоритѣ отъ университета не сж въ състояние да направятъ това: едно, защото единъ отъ тѣхъ сж вече намѣрили „истината“, и това, което другитѣ казватъ за тѣхъ е неистина, а отъ друга страна, защото нѣматъ физическа възможностъ да дадатъ всичко на студента, отъ което той има нужда. Отъ това виждаме голѣмата нужда отъ литература, помагала за студента. Защото не е важно само да се застъпва единъ философъ и другитѣ да се оборватъ, важното е студентътъ самъ да може да влѣзе въ допиръ съ самитѣ трудове било въ оригиналъ, било въ преводъ. Преподавателътъ же му открие тайната на чуждитѣ мисли, ще му посочи пътя за тѣкуване на философски трудове, но студента трѣбва да има възможностъ да влѣзе самъ въ досегъ съ тѣхъ. Да пие вода отъ извора, както се казва.

Това е, което най-много липсува на нашия студентъ, което го принуждава да остава по срѣдта. Липсува му възможностъ да влиза въ личенъ контактъ съ трудоветѣ на великитѣ философи, а заедно съ това и да влиза въ личенъ контактъ съ

тѣхъ. Така той би вървѣлъ въ кракъ съ времето, би следилъ винаги това, което сега се твори, идеитѣ, съ които свѣтътъ сега живѣе, а не да остава само съ идеитѣ отъ времето, когато неговиятъ професоръ е билъ студентъ. А знае се, че не е възможно и не би трѣбвало да се чака студентътъ да научи чужди езици, да следва въ чужбина наново още нѣколко години, за да може да разбере нѣщо отъ философията. Не би трѣбвало да се удѣлжава по тоя начинъ студентския курсъ за философията вмѣсто 3 или 4 години на 8 или 10. Докато не се създаде тая възможностъ на студента да навлѣзе въ сжщността на философията още въ нашия университетъ, докато не му се даде една истинска научна подготовка още въ младитѣ години, до тогава ще си останемъ по-добри или по лоши пререклазвачи.

Нашиятъ университетъ е видѣлъ много добри преподаватели по философия. Тѣ научиха българина да мисли, да разсъждава. Обаче все пакъ това, което е направено, колкото и да е много, е малко въ сравнение съ това, което е трѣбвало и могло да се направи. И до днесъ нашиятъ студентъ по философия си остава въ най-безпомощно положение, дори въ сравнение съ своитѣ колеги по другитѣ специальности по отношение на необходимата му литература. Въ това отношение трѣбва още много да се работи. Преди да искаме да спечелимъ студента за едно или друго направление въ философията, трѣбва да му направимъ достъпни за изучаване всички философски направления. Преди да искаме отъ него, самъ да даде нѣщо оригинално, той трѣбва да знае, какво сж дали другитѣ.

Д. Пв.

Вторилъ фронтъ

U.S.A. — DER FLASCHENHALS NRI

Америка: Какъ мога да изляза отъ това положение?

ТАЗИ КНИЖКА СЪДЪРЖА:

Ерихъ Кохъ: Възходъ и миръ въ Украйна	2
Ериетъ Вагнеръ: История на еврейския отличителенъ знакъ ..	5
Политически прегледъ: Три години непрекъснати победи	8
Х. Зюндерманъ: Една година Атлантическа карта	9
Л. Раймеръ: Практическа помощъ за семейството	12
Д-ръ Х. Хартманъ: Усъвършенствуване на електронния микро- скопъ	17
Д-ръ Ил. Ницовъ: Хайделбергскиятъ университетъ	20
Д. Пв.: Пактътъ къмъ философията.	22

Издава „Fremdsprachendienst“-Verlag G.m.b.H. — Berlin • Редактира комитетъ. Адресъ: Berlin, Kneesebeckstr. 28
Рекламно бюро: Gesellschaft für Auslandswerbung m. b. H., Berlin NW 7, Friedrichstrasse 154 —
За България рекламнитѣ приема: Интра о. о. д-во, София, Враба 2

Нови абонати за сега не се приематъ.

Druck der Weltsprachendruckerei August Pries GmbH. in Leipzig

Постъ на крайбрежието на Канала

Денонощно отбраната бди въ укрепленията на Канала върху сигурността на Европа